

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát
Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-79/25-K
Sp. zn. ČŠIK-S-11/25-K

Název	Základní škola Sokolov, Běžecká 2055
Sídlo	Běžecká 2055, 356 01 Sokolov
E-mail	zs5sokolov@volny.cz
IČO	69 459 924
Identifikátor	615 800 386
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lada Jelašičová
Zřizovatel	Město Sokolov
Místo inspekční činnosti	Běžecká 2055, Sokolov Boženy Němcové 1784, Sokolov
Inspekční činnost na místě	3. 2. – 6. 2. 2025

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Sokolov, Běžecká 2055 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny.

Poskytuje základní vzdělávání ve dvou místech (ulice Boženy Němcové a ulice Běžecká) v oborech vzdělání 79-01-C/01 Základní škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální. K datu inspekční činnosti škola vzdělává ve 29 třídách celkem 550 žáků, z toho 169 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 88 žáků podle individuálního vzdělávacího plánu. Devět tříd je zřízeno podle § 16 odst. 9 školského zákona. Pět tříd se spojenými ročníky navštěvuje 35 žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, z nichž 29 žáků je vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu, a ve čtyřech třídách se spojenými ročníky škola eviduje 53 žáků s lehkým mentálním postižením, z nichž 29 žáků je vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu. Do běžných tříd je integrováno 81 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z nichž 30 má vypracovaný individuální vzdělávací plán. Škola vzdělává pět žáků s odlišným mateřským jazykem. Čtyřem žákům škola povolila individuální vzdělávání.

Ve škole je zřízena přípravná třída, do které je zařazeno na základě doporučení školského poradenského zařízení 10 dětí, z toho dvě děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

K datu inspekční činnosti je v sedmi odděleních školní družiny zapsáno celkem 188 žáků prvního stupně základní školy, přípravné třídy a tříd zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho jedno oddělení se 14 účastníky je zřízeno dle § 16 odst. 9 školského zákona. Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplatu.

Škola je zapojena do projektů Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol. Stravování pro žáky probíhá prostřednictvím jiného právního subjektu. Škola zajistila pro 48 žáků školy bezplatné obědy prostřednictvím neziskové organizace.

Informace o škole jsou dostupné na webové stránce školy www.zs-sokolov.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) byla jmenovaná do funkce od 1. 8. 2018. Na základě analýzy silných a slabých stránek školy, externí evaluace a ve spolupráci s pracovníky školy vypracovala dlouhodobou koncepci rozvoje školy. Za prioritní cíle považuje zabezpečení kvalitního vzdělávání a respektování vzdělávacích potřeb všech žáků školy, vytváření bezpečného, zdravého a motivujícího prostředí založeného na respektu a vzájemné důvěře všech aktérů vzdělávání a zajištění stabilního kvalifikovaného pedagogického sboru. Záměrem školy je také vedení žáků ke zdravému životnímu stylu, což se promítá do vzdělávací nabídky druhého stupně ve formě rozšířené výuky tělesné výchovy. V prvním až třetím ročníku byly na základě spolupráce s místním hokejovým klubem zřízeny třídy, kde velkou část kolektivu tvoří žáci věnující se tomuto sportu. Cíle a postupy k jejich naplňování jsou konkretizovány v plánu práce a organizaci školního roku na daný školní rok, daří se je postupně realizovat.

Ředitelka delegovala kompetence k řízení pedagogického procesu na obou pracovištích na své dvě zástupkyně. Na každé budově pověřila k výkonu všech činností potřebných k zajištění plynulého chodu školy konkrétní pedagogy, pouze koordinátorka environmentální výchovy je jmenována pro obě pracoviště zároveň. Vzhledem k tomu, že od předchozí inspekční činnosti v roce 2018 došlo k nárůstu celkového počtu žáků o cca

7,5 %, při tom žáků se speciálními vzdělávacími potřebami o 48,2 % a žáků evidovaných ve třídách dle § 16 odst. 9 školského zákona o 27,5 %), došlo k personálnímu posílení školního poradenského pracoviště, a tím i ke zkvalitnění podmínek pro poskytování poradenských služeb žákům, jejich zákonným zástupcům i pedagogům. Ředitelka sestavila na každém místě poskytovaného vzdělávání poradenský tým a stanovila systém komunikace a předávání informací v rámci jednotlivých pracovišť, spolupráce a komunikace mezi jednotlivými týmy systémově nastaveny nejsou. Kumulace pracovních pozic některých pedagogů (např. zástupkyně ředitelky, výchovná poradkyně a školní metodička prevence v jedné osobě) představují riziko pro zajištění účinné podpory všem žákům i vedení potřebné dokumentace.

Vzdělávání žáků zajišťuje stabilní a téměř plně kvalifikovaný sbor, vzhledem k nárůstu počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se zvýšil počet asistentů pedagoga. Ředitelka podporuje a vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří se dle svého uvážení a potřeb školy zapojují do vzdělávacích aktivit v rámci své odbornosti či v oblasti práce s žáky s potřebou podpory, tři učitelé absolvují studium pro získání odborné kvalifikace. Vedení školy se vzdělává v oblasti managementu. Míra zapojení pedagogů do dalšího vzdělávání je jedním z kritérií pro hodnocení a sebehodnocení pedagogů.

Vedení školy průběžně monitoruje kvalitu vzdělávání prostřednictvím hospitační činnosti spojené s rozбором hodiny s vyučujícím či formou krátkodobých vstupů do hodin zaměřených na některou konkrétní činnost (např. stanovení cílů na začátku hodiny). Shrnutí pozitivních i negativních zjištění je projednáváno na pedagogických radách společných pro obě pracoviště, doporučení pro zkvalitnění procesu vzdělávání směřují např. k využívání pestřejších metod a forem práce, zařazování hodnocení a sebehodnocení žáků ve výuce či častější využívání vzájemných hospitací, které jsou vhodnou formou pro sdílení zkušeností a nových poznatků, ale ve škole jsou využívány pouze ojediněle.

Ve škole pracují předmětové komise a metodická sdružení zvláště pro jednotlivé budovy. Jejich kompetence nejsou přesně vymezeny, zaměřují se zejména na organizační záležitosti, práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zajištění souladu tematických plánů se školním vzdělávacím programem, sjednocování hodnocení žáků v rámci předmětů. Ke sdílení zkušeností mezi pedagogy dochází spíše neformálně v průběhu školního roku, analýzou výsledků vzdělávání se metodické orgány zabývají pouze ojediněle. Na základě analýzy potřeb žáků se předmětová komise českého jazyka zaměřila na podporu rozvoje čtenářské gramotnosti žáků a čtenářství. Ke spolupráci napříč metodickými orgány dochází jen v případě organizování větších či celoškolních akcí. Prostor pro spolupráci metodických sdružení prvního stupně nebyl dosud využit, užší spolupráce je nově nastavena mezi vyučujícími tří tříd v prvním ročníku s cílem zkvalitňování pedagogického procesu. Vedením metodického sdružení pedagogů působících ve speciálních třídách pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením je pověřen zkušený pedagog s potřebnými kompetencemi, ze strany vedení školy však již nedochází k důsledné kontrole naplňování stanovených úkolů a požadavků sdružení, což se promítá např. v oblasti hodnocení výsledků vzdělávání.

Nastavený řídicí a kontrolní systém není plně funkční. To se projevuje především v nedostacích v dokumentaci školy, které však v některých případech mají přímý dopad do vzdělávacího procesu a jeho vyhodnocování. Škola má nastavená pravidla pro organizování své činnosti a vzájemnou komunikaci, základní dokumenty však nejsou pravidelně aktualizovány v souladu s potřebami školy a se změnami právních předpisů nebo se vlastními pravidly škola neřídí. Školní řád neobsahuje např. pravidla pro sebehodnocení

žáků, pravidla pro hodnocení žáků uvolňovaných z výuky z důvodu tréninku nebo individuálně vzdělávaných žáků, možnost využívání elektronického informačního systému pro omlouvání absence žáků či informování zákonných zástupců. Někteří pedagogové nedodržují stanovená pravidla hodnocení týkající se minimálního počtu známek v předmětu pro klasifikaci žáka na vysvědčení. Česká školní inspekce vnímá jako bezpečnostní riziko nedodržování ustanovení vnitřního řádu školní družiny týkajícího se povinnosti rodičů stanovit na zápisním lístku dobu pobytu žáka ve školní družině (škola to nevyžaduje). Program poradenských služeb je zpracován v několika dokumentech a není dostatečně přehledný, v některých oblastech nereflektuje aktuální potřeby školy (např. škola nemá upraveny postupy řešení všech druhů rizikového chování, jejichž případy v minulém školním roce škola řešila).

Školní vzdělávací programy pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením pedagogové aktivně využívají. V ojedinělých případech však vyučující nereagují na změny, které byly do programů zařazeny. Se školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání většina pedagogů aktivně nepracuje, není dostatečně přehledný. Pro samotnou organizaci výuky vyučující používají tematické plány obsahující pouze učivo, které mají žáci ovládat, a neumožňují pedagogům aktivně pracovat s výstupy a kompetencemi, kterých mají žáci dosáhnout. Soulad školního vzdělávacího programu a tematických plánů je ověřován jen nahodile. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání navazuje na obsah základního vzdělávání.

Naplnění cílů školních vzdělávacích programů umožňují materiální a prostorové podmínky školy. V budově v ulici Běžecká jsou výrazně lepší podmínky jak pro výuku, tak pro vyžití žáků o přestávkách. Naopak, zařízení učebny pro výuku chemie a fyziky v budově v ulici Boženy Němcové neodpovídá potřebám výuky.

Škola se snaží zajistit fyzické bezpečí žáků. Dohledová služba je funkční v budově v ulici Běžecká, v druhé budově vstup do budovy zajišťují zaměstnanci školy. Při fyzické prohlídce školy byly shledány dílčí nedostatky představující riziko pro bezpečný pohyb žáků i dospělých v učebnách i na chodbách. Škole se zatím nedaří přijmout vhodná opatření pro snížení dlouhodobě vysoké úrazovosti žáků.

Škola se aktivně zapojuje do různých projektů. Ze získaných finančních prostředků škola zajišťuje personální podporu vzdělávání (asistenti pedagoga, kariérový poradce, školní psycholog), doučování, intervenci zaměřenou na podporu rané adaptace žáků, zážitkové programy pro žáky, vzdělávací akce pro žáky se zaměřením na zvyšování studijní motivace, adaptační a socializační aktivity a hrazení nákladů spojených se vzděláváním žáků z rodin s nízkým socioekonomickým statusem. Tyto aktivity přispívají k psychickému bezpečí žáků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Cíle vzdělávání přípravné třídy byly zaměřeny především na systematickou přípravu dětí na zahájení vzdělávání v základní škole. Učitelka kladla důraz na vyrovnání rozdílů zejména v oblasti rozvoje samostatnosti, sociálních a komunikativních dovedností, grafomotoriky, rozvoj předčtenářských dovedností, matematických představ, logického myšlení i hrubé a jemné motoriky. U řízené činnosti vyučující využívala i hravé nebo relaxační aktivity, což podněcovalo motivaci a zvyšovalo efektivitu vzdělávání. Učitelka rozvíjela pohybové dovednosti a rozumové schopnosti dětí. K udržení jejich pozornosti přispělo vhodně zvolené téma, které pro ně bylo zajímavé. Požadavky na děti ze strany vyučující byly přiměřené,

podíl spontánních aktivit a řízených činností byl vyvážený, děti měly dostatek prostoru pro relaxační aktivity a volné hry venku. Spolupráce vyučující s asistentkou pedagoga byla efektivní, v průběhu výuky vhodně střídaly role, společně pomáhaly udržovat přátelskou i pracovní atmosféru ve třídě. Učitelka využívala formativní hodnocení dětí, do kterého je vhodně zapojila. Klima ve třídě bylo velmi přátelské, děti se s důvěrou obracely o radu a pomoc na učitelku i asistentku pedagoga.

Také na prvním stupni panovala ve vyučovacích hodinách příjemná a vstřícná atmosféra. Výuka byla dobře připravená, vzdělávací obsah reagoval na potřeby a výsledky žáků. Učitelé vždy v úvodu hodin sdělili žákům obsah učiva, případně aktivity, které budou provádět, ale zpravidla žákům chyběla informace, jaké dovednosti budou rozvíjet. Kritéria pro dosažení uvedených cílů byla spíše intuitivní. Při vzdělávání učitelé poskytovali žákům dostatek času pro řešení úloh, formulaci odpovědí i reflexi procesů a zároveň očekávali, že všichni žáci jsou schopni úkoly plnit. Žáci dodržovali nastavená pravidla a respektovali pokyny, bez obav pokládali otázky a sdělovali své postřehy před třídou. V motivační části hodin učitelé podněcovali žáky k práci zajímavými úkoly a aktivitami. V převážné části hodin probíhala frontální výuka kombinovaná se samostatnou prací. Žáci byli sice zapojeni prostřednictvím řízeného rozhovoru do průběhu hodin, ale aktivnější byli při zvolených metodách výuky učitelé. Kooperativní formy výuky, které by podporovaly komunikativní a prosociální dovednosti žáků, byly zařazeny pouze v malé části hodin. Využívání didaktické techniky v některých hodinách přispělo ke zvýšení názornosti i k upevňování probrané látky při opakování a procvičování, někdy i s pomocí výukových programů. Jen občas mohli žáci používat techniku samostatně, nebyly využívány ani různé informační zdroje k podpoře kritického myšlení žáků. Žáci ojediněle porovnávali a hodnotili různé návrhy řešení úkolu, neměli možnost vybírat si z úloh odlišné kognitivní náročnosti. Výskyt diferencovaného zadávání úkolů byl zaznamenán minimálně. Spolupráce učitelů s asistenty pedagoga byla ve většině případů jasně nastavena, přítomnost asistenta pedagoga umožňovala každému žákovi pracovat vlastním tempem a zohlednit jeho konkrétní vzdělávací potřeby. Učitelé během hodin motivovali žáky průběžným hodnocením, v menší míře ale uplatňovali souhrnné zhodnocení práce žáků v závěru hodin, kde se žáci vyjadřovali ke spokojenosti s průběhem hodiny, v některých hodinách vhodně označovali, co se jim dařilo nebo nedařilo. Formativní hodnocení využívali učitelé pouze ojediněle. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků bylo uplatněno pouze v některých hodinách.

Vzdělávací cíle na druhém stupni vycházely ze školního vzdělávacího programu, při jejich stanovování kladli vyučující důraz na znalosti a dovednosti, postojovou složkou cíle se zabývali jen okrajově. Výuka byla připravená, téměř ve všech vyučovacích hodinách panovala pracovní a příjemná atmosféra, vyučující vyjadřovali důvěru ve schopnosti žáků. V několika hodinách však někteří žáci nerespektovali pokyny vyučujících, což ztěžovalo soustředění i práci spolužákům v průběhu vzdělávání. Vyučující účelně kombinovali různé formy a metody výuky, výrazný podíl kooperativních metod (práce ve dvojici nebo ve skupině) podporoval rozvoj efektivní spolupráce a komunikace žáků. V hodinách přírodovědných předmětů vyučující vytvářeli žákům dostatečný prostor pro vyvozování závěrů z vlastních zkušeností, zařazovali práci s více zdroji s využitím mobilních telefonů, využití názorných pomůcek a demonstračních pokusů napomáhalo pochopení souvislosti probíraného učiva s realitou. Práce s textem a dalšími zdroji informací přispívala k rozvoji kritického myšlení. Diferenciace zadání v hodině matematiky umožňovala postupné osvojování rutinních postupů v závislosti na momentální úrovni dovedností žáků. K rozvoji jazykových schopností žáků přispívalo vedení hodin cizích jazyků převážně v cílovém jazyce v závislosti na míře zvládnutí cizího jazyka, porozumění úkolům si vyučující ověřovali. Efektivní střídání forem práce přispívalo k rozvoji všech perceptivních

dovedností nutných k osvojení cizího jazyka. V hodině zaměřené převážně na opakování a procvičování gramatických jevů vyučující vhodně využívala připravené pomůcky i didaktickou techniku k vizualizaci úkolů, menší pozornost byla věnována rozvoji komunikativních dovedností. Ve sledovaných hodinách českého jazyka vyučující stanovovali cíle hodiny tak, aby jejich splnění napomáhalo rozvoji znalostí, dovedností i postojů žáků. Užité metody a formy práce přispívaly k jejich naplnění. Tvorba krátkých literárních útvarů podporovala rozvoj kreativity žáků, v rámci slohového cvičení si mohli žáci vybrat téma práce. Hodina ve vzdělávací oblasti člověk a společnost byla dobře strukturovaná, využití různých metod výuky a mobilních telefonů k vyhledávání informací vedlo k aktivnímu učení žáků. Tandemová výuka byla realizována v hodině tělesné výchovy celé třídy, vyučující se střídali ve vedení jednotlivých aktivit. Po rozcvičení byla výuka směřována na procvičování a zdokonalování práce s basketbalovým míčem (dribling, přihrávky, střelba na koš). Žáci byli vedeni k dodržování herních pravidel i pravidel fair play. Na druhém stupni pracovali asistenti pedagoga převážně se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, podpora směřovala k udržení jejich pozornosti, dopomoci jim s plněním úkolů, případně k dovysvětlení složitějších zadání, podpora dalších žáků ve třídě nebyla v hodinách zaznamenána. Závěr většiny hodin směřoval k rychlému zopakování probraného učiva, případně vyjádření pocitu žáků z průběhu hodiny. Pro hodnocení naplnění vzdělávacího cíle hodiny žáky, které by přispívalo k budování odpovědnosti za vlastní výkon, zatím nebyl vytvořen funkční systém.

Výuka předmětu speciálně pedagogické péče byla zaměřena na posilování oslabených oblastí a dorovnání vývoje žáka dle doporučení školského poradenského zařízení, doplněná byla o procvičování aktuálně probíraného učiva v předmětech. Četba knihy s následnou prací s textem byla zaměřena na porozumění textu a podporovala rozvoj čtenářské gramotnosti. Využití kompenzačních pomůcek, střídání činností i volba účinných forem a metod výuky podporovaly aktivní zapojení žáků. Využití kompenzačních pomůcek a možnost podílet se na obsahu výuky volbou některé z aktivit žáky motivovalo k učení. Snahou vyučující bylo propojovat získané dovednosti a znalosti žáků s praktickými zkušenostmi žáků.

Sledovaná výuka ve třídách pro žáky s lehkým mentálním postižením na prvním i druhém stupni byla efektivně přizpůsobena rozmanitému uskupení žáků, danému různými formami jejich speciálně vzdělávacích potřeb, případně odlišným sociokulturním zázemím. Učitelky na základě dobré znalosti charakteristiky žáků, s respektem k jejich vzdělávacím možnostem a specifickým potřebám volily vhodné formy podpory směřující k eliminaci a překonávání výukových obtíží žáků, výuku přizpůsobovaly jejich aktuálním potřebám, vhodně také uplatňovaly principy psychohygieny a relaxace, zejména u mladších žáků. Výuka byla zaměřena na obsahovou stránku a na zvládnutí učiva, cíleně podporovala také rozvoj postoje složky. Hodiny byly organizačně a metodicky dobře zvládnuté, měly jasně stanovenou strukturu, která podporovala dosažení sledovaného cíle. Žáci byli průběžně motivováni k dosahování dobrých výsledků. Učitelky respektovaly osobní tempo žáků a přizpůsobovaly obsah jejich vzdělávacím možnostem a potřebám, k prováděným činnostem poskytovaly žákům okamžitou zpětnou vazbu. Střídání činností a vhodná volba metod žáky aktivizovala a pomáhala udržet jejich pozornost. Všichni žáci byli aktivně zapojeni do všech činností. Využití interaktivní tabule ve většině vyučovacích hodin přispělo ke zvýšení názornosti prezentovaného učiva a umožnilo žákům procvičovat učivo či vyhledávat informace. Při práci ve skupině nebo ve dvojicích učitelky vytvářely podmínky pro rozvoj sociálních a komunikativních dovedností žáků. Uplatněním profesních kompetencí učitelky probíhala velmi zdařile diferenciaci a individualizaci výuky na prvním stupni, žáci byli intenzivněji vedeni k sebehodnocení i k vrstevnickému hodnocení, zařazené metody účelně

podporovaly jejich sebepojetí a socializaci. Rozdělení kompetencí mezi vyučující a asistentku pedagoga bylo ve všech hodinách organizováno účelně vzhledem k individuálním potřebám žáků i práci celé třídy. Výuka probíhala v příjemné a pozitivní atmosféře.

Ve speciálních třídách pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením se vzdělávají žáci rozdílného věku (spojeno více ročníků ve třídě) a s odlišnými individuálními vzdělávacími potřebami, které se mohou v čase měnit. To klade na vyučující i asistenty pedagoga působící ve třídě vysoké nároky na empatii a schopnost okamžitě reagovat i na nenadálé situace. Pedagogové ve třídách dokážou získat a motivovat všechny žáky k činnosti, které rozvíjí jejich potenciál. Žáci v rámci svých dovedností dokážou komunikovat jak s dospělými, tak i se spolužáky bez zábran. Vyučující však minimálně využívají způsoby alternativní komunikace u některých žáků, kterým by další způsob komunikace pro další praktický život mohl pomoci v dorozumívání. U žáků využívajících k dorozumívání řeč dbají na rozvoj jejich správného řečového projevu. Vyučující volí různé formy práce s ohledem na potřeby a individuální možnosti žáků. Střídání různých metod práce, využívání velkého množství didaktických pomůcek, změny místa pro práci (i mimo kmenovou třídu) přispívá k udržení zájmu žáků o práci v hodině. Učitelé dokážou průběžně vyhodnocovat možnosti žáků a dle potřeby zařazují relaxační a pohybové chvíle pro zmírnění psychické nebo fyzické jednostranné zátěže. Spolupráce vyučujících a asistentů pedagoga se pozitivně promítá do příznivého klimatu třídy, aktivního zapojení žáků do činností i poskytování okamžité zpětné vazby žákům. Ve všech vyučovacích hodinách vyučující dávají prostor žákům k jejich sebehodnocení a dle jejich dovedností i k vzájemnému hodnocení. Žáci v hodinách i dle svých vyjádření zažívají úspěch, mají radost z dosažených výsledků. Dochází tak k posilování jejich zájmu o další vzdělávání.

Průběh zájmového vzdělávání v ranních i odpoledních hodinách byl dobře organizován, účastníci měli možnost se aktivně zapojit do jednotlivých her a činností nebo se věnovat relaxaci. Zařazené frontální a individuální činnosti podporovaly konstruktivní, výtvarné, pohybové i sociální dovednosti účastníků a byly vhodně voleny dle věku, potřeb a zájmu účastníků. Otevřený, respektující a individuální přístup vychovatelek a asistentek k účastníkům zájmového vzdělávání a nabízené aktivity přispívaly k vytvoření přátelského a bezpečného prostředí podporujícího smysluplné využití volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelka v přípravné třídě cíleně sleduje vzdělávací pokroky dětí z hlediska jejich připravenosti na školní docházku, např. v oblasti praktické samostatnosti, fyzického rozvoje a pohybové koordinace včetně jemné motoriky, sebeobsluhy, schopnosti kontrolovat a řídit své chování, rozvoje logického myšlení, záměrné pozornosti. Na základě svých pozorování přistupuje při plánování výuky ke každému dítěti individuálně a nabídku aktivit upravuje podle jeho potřeb a možností. Zprávy o průběhu předškolní přípravy dětí vypracované školou na konci školního roku obsahují vyjádření o dosažené úrovni hlavních cílů vzdělávání, neobsahují však další doporučení pro vzdělávání dětí.

Pedagogové na prvním i druhém stupni průběžně sledují a vyhodnocují individuální vzdělávací výsledky žáků, využívají k tomu různé nástroje interního ověřování znalostí a dovedností (testy, písemné práce, praktické činnosti, ústní zkoušení). Zpětnou vazbu o dosahovaných výsledcích vzdělávání učitelé poskytují žákům a jejich zákonným zástupcům průběžně prostřednictvím školního elektronického informačního systému (v nižších ročnících i žákovských knížek) a na třídních schůzkách či osobních konzultacích. Na čtvrtletních jednáních pedagogické rady učitelé sumarizují a projednávají výsledky žáků

po třídách, monitorují absenci žáků, počty udělených pochval a uložených kázeňských opatření. Škola však věnuje jen malou pozornost analýze výsledků v souvislosti se vzdělávacími potřebami, případně vysoké absenci žáků či rozboru důvodů uložených kázeňských opatření. Žákům ohroženým školní neúspěšností nabízí doučování či konzultace. Ve třídách pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením škola využívá motivační širší slovní hodnocení, které však neobsahuje hodnocení žáků z předmětu řečová výchova, který je součástí školního vzdělávacího programu.

Jako externí ověřování výsledků vzdělávání žáků škola sleduje výsledky žáků při přijímacím řízení k dalšímu vzdělávání, žákům devátého ročníku poskytuje cílenou přípravu pro úspěšné zvládnutí přijímací zkoušky. Jiné externí hodnocení škola nevyužívá.

V oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola účelně spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Výchovné poradkyně předávají aktuální informace o žácích vyučujícím. Podporu žákům škola zajišťuje nejčastěji formou individuálního vzdělávacího plánu, předmětu speciálně pedagogické péče a asistenta pedagoga. Kontrolní systém v této oblasti však není zcela účinný, neboť např. některé individuální vzdělávací plány neobsahovaly všechny náležitosti dle právních předpisů, nebyly vedeny záznamy o průběhu vzdělávání v jedné skupině žáků v předmětu speciálně pedagogické péče. Dostatečná pozornost nebyla věnována vyhodnocování podpory žákům a následnému přijímání opatření ke zkvalitnění činnosti. Účinněji jsou aplikována podpůrná opatření ve třídách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona. Výchovná poradkyně účelně spolupracuje s třídními učiteli těchto tříd, společně konzultují standardní činnosti na podporu žáků v oblasti školní neúspěšnosti, volbu vhodných výukových metod a strategií, podporu při vytváření individuálního vzdělávacího plánu, ale i individuální či skupinové výchovné problémy.

Pro vytváření pozitivních vztahů mezi žáky v jednotlivých třídních kolektivech se většina tříd zúčastnila adaptačních pobytů a školních výletů. V průběhu školního roku třídní učitelé organizují třídnické hodiny, jejich četnost a obsah je v jejich kompetenci. Většinou řeší aktuální problémy či organizační záležitosti. Společné aktivity, které by pozitivně rozvíjely vztahy ve třídě, sociální dovednosti, vzájemnou komunikaci a sebepoznání žáků do třídnických hodin většinou cíleně nezařazují. Pouze v některých třídách jsou patrná třídní pravidla. Škola pravidelně vyhodnocuje školní klima, ve všech třídách je realizována sociometrie, třídní učitelé a další pedagogové jsou informováni o rolích jednotlivých žáků ve třídě. Při realizaci preventivních akcí škola spolupracuje s vnějšími partnery a využívá jejich nabídky vzdělávacích programů plánovitě nebo bezprostředně po výskytu nějakého závadového chování.

Chování žáků v průběhu školního roku hodnotí většinou třídní učitelé, důvody pro uložení jednotlivých druhů výchovných opatření jsou taxativně vymezeny ve školním řádu, což zaručuje jednotný postup všech pedagogů. Závažnější problémy žáků (výskyt některých patologických jevů), záškoláctví či vysokou omluvenou absenci, které mají negativní vliv na výsledky vzdělávání, řeší třídní učitel ve spolupráci s pracovníky školního poradenského pracoviště a s rodiči. V případě potřeby se škola obrací na orgán sociálně právní ochrany dětí.

Důležitou roli v prevenci rizikového chování žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí nebo ohrožených školním neúspěchem má sociální pedagog, který propojuje školu s rodinným zázemím žáka a přispívá k vhodné adaptaci žáků na školní prostředí. Školní psycholog poskytuje cílenou individuální podporu žákům, jejich zákonným zástupcům i pedagogům při řešení aktuálních i dlouhodobějších problémů, prevenci a výskytu rizikového

chování žáků, poskytuje intervenci při práci se školní třídou, případně doplňkovou podporu při profesní orientaci.

Škola má nastavený funkční systém kariérového poradenství. Poradce pro volbu povolání předává potřebné informace a konzultuje se žáky speciálních tříd i jejich zákonnými zástupci možnosti dalšího profesního uplatnění. Kariérové poradenství pro žáky běžných tříd škola poskytuje prostřednictvím samostatného předmětu, v jehož rámci se žáci účastnili např. nácviku přijímacího pohovoru, exkurzí či ukázkových hodin na středních školách. Žáci měli možnost absolvovat testy a následné konzultace, zda mají předpoklady k výkonu určité profese. Škola systematicky nesleduje úspěšnost absolventů v dalším stupni vzdělávání, zpětnou vazbu získává neformálně a nahodile např. při osobních návštěvách absolventů ve škole.

Škola realizuje činnosti pro bezproblémový přechod žáků z prvního na druhý stupeň základního vzdělávání. Již v páté třídě se budoucí třídní učitel účastní třídních schůzek, dle možností se účastní i některých mimoškolních akcí (např. přespávání ve škole), navštěvuje třídu a seznamuje se s žáky, třídní učitelé si předávají informace o potřebách a schopnostech žáků. Pro žáky šestého ročníku jsou organizovány adaptační aktivity zaměřené na posilování pozitivních vztahů v třídním kolektivu a seznámení s novým třídním učitelem.

V každé budově školy je ustanoven samosprávný orgán žáků. V budově v ulici Běžecká se „ekoparlament“ (spojení parlamentu a ekotýmu) zaměřuje na podporu environmentálního povědomí žáků a jejich zapojení do rozhodovacích procesů týkajících se ekologie a školního prostředí. Organizuje řadu akcí a díky společnému úsilí žáků, učitelů a spolupráci s externími organizacemi se škole podařilo po páté úspěšně obhájit titul „Ekoškola“. Práce školního parlamentu v budově v ulici Boženy Němcové se v současné době omezuje na organizování několika jednorázových akcí, žáci neparticipují na chodu školy nebo při tvorbě školních pravidel, což by přispělo ke zvýšení sounáležitosti a odpovědnosti žáků. Pro spolupráci obou parlamentů není vytvořen prostor. V budově v ulici Boženy Němcové je nově zřízen Klub aktivních dětí, prostřednictvím kterého vyučující nabízejí žákům rozmanité volnočasové aktivity. Škola nabízí žákům v obou budovách několik kroužků, které umožňují žákům rozvíjet jejich zájmy a smysluplně využívat volný čas.

Škola podporuje účast žáků v soutěžích, ve kterých dosahují výborných výsledků v okresních i krajských kolech různých sportovních odvětví. Účast vede k rozvíjení klíčových kompetencí žáků a umožňuje zažít úspěch všem zúčastněným. Zapojit žáky do předmětových soutěží se daří lépe na prvním stupni, na druhém stupni se žáci zúčastnili pouze dějepisné soutěže, k přípravě na jiné soutěže se je nepodařilo motivovat.

Škola účinně spolupracuje při vzdělávání např. s domem dětí a mládeže, městskou knihovnou, dětským domovem, složkami integrovaného záchranného systému, sportovními a dalšími neziskovými organizacemi.

Škola má nastavená pravidla pro individuální vzdělávání žáků, průběžně poskytuje konzultace učitelům. Pololetně ověřuje účinnost individuálního vzdělávání, v případě žáků ze speciálních tříd i ve spolupráci se školským poradenským zařízením. Žáci konají předepsané zkoušky, při nichž škola využívá různé formy ověřování znalostí a dovedností žáků v závislosti na jejich možnostech a schopnostech (ústní pohovor, rozhovor nad portfoliem žáka, písemné ověření znalostí nebo prezentace výtvarných a rukodělných prací).

Další zjištění

Dle výpisu z rejstříku škol a školských zařízení je nejvyšší povolený počet žáků (dále „kapacita“) ve školní družině 180, ve skutečnosti poskytuje škola zájmové vzdělávání 188 účastníkům, z toho tři mají nepravidelnou docházku. Dále je celková kapacita základní školy 760 žáků, z toho v oboru vzdělání 79-01-B/01 Základní škola speciální 30 žáků. K datu inspekční činnosti však škola v tomto oboru vzdělání eviduje 35 žáků. Škola jedná se zřizovatelem o navýšení kapacity v tomto oboru při zachování nejvyššího povoleného počtu žáků ve škole i o navýšení kapacity ve školní družině.

Závěry

Vývoj školy

- Od 1. 8. 2018 byla jmenována nová ředitelka školy.
- Od předchozí inspekční činnosti v roce 2018 se výrazně zvýšil počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i počet žáků vzdělávajících se podle individuálního vzdělávacího plánu.
- Škola reagovala na zvyšující se zájem žáků a jejich rodičů o zájmové vzdělávání a rozšířila provoz ve školní družině.
- Škola navázala užší spolupráci se sportovním klubem, na prvním stupni zřizuje třídy, ve kterých se soustřeďují žáci věnující se sportu v tomto klubu.
- Již druhým rokem je stravování žáků zajištěno externí firmou.

Silné stránky

- Kvalitní výuka především na prvním stupni ve třídách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona realizovaná s ohledem ke vzdělávacím možnostem a potřebám žáků poskytovala žákům bezpečné prostředí, atmosféru důvěry a tolerance a možnost zažití úspěchu. Diferenciace a individualizace výuky přispívala k dosažení osobního maxima každého žáka. (4.1)
- Aktivní zapojení školy do projektů umožnilo rozšířit personální obsazení školního poradenského pracoviště a vytvořit vhodné podmínky pro vzdělávání všech žáků s potřebou podpory a přispívá k vytváření bezpečného prostředí pro všechny aktéry vzdělávání. (6.1)
- Systematický individuální přístup k dětem v přípravné třídě podporuje rozvoj jejich základních dovedností (jako jsou jemná a hrubá motorika, řečové a jazykové schopnosti, matematické představy a sociální dovednosti), které jsou klíčové pro úspěšný start v první třídě základní školy. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání není dostatečně přehledný, učitelé s ním nepracují, výuka probíhá dle tematických plánů bez vazby na očekávané výstupy. (1.2)

- Pravidla uvedená ve školním řádu a dalších dokumentech nejsou aktualizována podle potřeb školy ani v závislosti na změně právních předpisů. (1.3)
- Nastavené řídicí a kontrolní mechanismy nejsou zcela funkční, byly zjištěny nedostatky, které mají negativní vliv na kvalitu vzdělávání. (2.1)
- Jen menší část pedagogů spolu aktivně spolupracuje a sdílí zkušenosti, vzájemné hospitace jsou ojedinělé. To má omezený dopad na zlepšování kvality poskytovaného vzdělávání. (3.3)
- Do výuky v běžných třídách byla ojediněle zařazována práce s informačními zdroji nebo sebehodnocení a vzájemné hodnocení vztahené k pokroku žáků, diferenciací ve vztahu k různým vzdělávacím potřebám a možnostem žáků byla využívána ojediněle. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Důsledně aktualizovat dokumenty školy dle potřeb školy a v souladu se změnou právních předpisů. Systematicky kontrolovat dodržování nastavených pravidel.
- Vytvořit prostor pro komunikaci při tvorbě pravidel v oblasti zásad a způsobu sebehodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků. Zaměřit hospitační činnost na využívání sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků, na práci s informacemi a různými informačními zdroji.
- Analyzovat účinnost kontrolních mechanismů v oblasti organizace a řízení pedagogického procesu s cílem zvýšit jejich efektivitu.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 30. 1. 2025
2. Smlouva o zajištění stravování z 1. 9. 2023 včetně dodatku č. 1 z 18. 12. 2023
3. Souhlas Krajského úřadu Karlovarského kraje se zřízením třídy pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami dle § 16 odst. 9 školského zákona z 4. 6. 2024 pro třídy VIII. C, VII. C, V. C, I. D
4. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků vztahující se k pracovnímu zařazení, dosažené kvalifikaci, bezúhonnosti a účasti na vzdělávacích akcích vedená k datu inspekční činnosti
5. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví dětí a žáků vedená k datu inspekční činnosti

6. Organizace školního roku 2024/2025, plán práce pro školní rok 2024/2025
7. Výroční zpráva za školní rok 2023/2024
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Každý po svém, ale spolu“, č.j. 527/2019, účinný od 1. 9. 2019, s přílohou digitální kompetence
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením“ s motivačním názvem „Škola do života, život do školy“ „C“, účinnost dokumentu od 1. 9. 2010, verze 1, aktualizovaná verze: 19. 6. 2019 s účinností od 1. 9. 2019, č.j. 527/2019
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením“ Díl II Vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami, účinnost dokumentu od 1. 9. 2010, verze 1
11. Školní vzdělávací program - přípravná třída ZŠ, č. j. 455/2015 platný od 1. 9. 2015
12. Školní vzdělávací program školní družiny „Každý po svém, ale spolu“, č.j. 697/2021, platný od 31. 8. 2021
13. Školní řád platný od 18. 4. 2023
14. Vnitřní řád školní družiny, Č. j.: ZABO/758/2024, platný od 1. 9. 2024
15. Rozvrhy hodin k datu inspekční činnosti
16. Školní matrika vedená k datu inspekční činnosti
17. Diagnostika dětí přípravné třídy
18. Třídní knihy vedené ve školním roce 2024/2025 k datu inspekční činnosti
19. Dokumentace školního poradenského pracoviště vedená k datu inspekční činnosti
20. Hospitační záznamy vedené ve školním roce 2024/2025
21. Zápisy z jednání metodických orgánů ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025 k datu inspekční činnosti
22. Zápisy z jednání pedagogických rad ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025 k datu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Eva Lorencová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Monika Panáčková, školní inspektorka

Mgr. Marta Pincová, školní inspektorka

Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice

Mgr. Eva Tomková, školní inspektorka

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

Mgr. Jitka Kacálková, odborník na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Mgr. Radomíra Jenková, školní inspektorka

10. 3. 2025